

Úvod do problematiky sociální politiky

Přednáška č.1

Kontaktní údaje:

Zuzana Hrdličková

Kancelář 602 (6. patro)

E-mail: z.hrdlickova@mail.muni.cz

Konzultační hodiny: čtvrtek od 10:00 – 11:00

POJEM SP

- ▶ Pojem SP u nás zdomácněl na přelomu 19. a 20. století
- ▶ Pokusů o definice je mnoho, sám pojem sociální politika je neurčitý, užívá se v mnoha významech
- ▶ O SP můžeme pojednat buď jako o **vědě** nebo jako o **druhu lidské činnosti**, tzn. SP jako sociální praxe je praktickou činností, politickým procesem; zároveň však vědním oborem
- ▶ Pojem SP: úsilí jednotlivých sociálních subjektů o změnu nebo o udržení a fungování sociálního systému

CÍL SP

- ▶ Hlavním cílem je čelit sociálním a ekonomickým ohrožením, s nimiž se lidé v průběhu svého života setkávají, případně vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj jednotlivců a sociálních skupin
- ▶ Základním cílem sociální politiky musí být vytvoření lidsky důstojných podmínek života a zajištění rovných příležitostí všem (tzn. rovný přístup ke vzdělání a ke zdravotní péči, k pracovním příležitostem, zajistit a garantovat dostatečný minimální příjem)

PRINCIPY SOCIÁLNÍ POLITIKY

- ▶ **Princip sociální spravedlnosti**
- ▶ **Princip sociální solidarity**
- ▶ **Princip subsidiarity**
- ▶ **Princip participace**

FUNKCE SOCIÁLNÍ POLITIKY

- ▶ Ochranná funkce sociální politiky
- ▶ Rozdělovací a přerozdělovací funkce sociální politiky
- ▶ Homogenizační funkce sociální politiky
- ▶ Stimulační funkce sociální politiky
- ▶ Preventivní funkce sociální politiky

NÁSTROJE SOCIÁLNÍ POLITIKY

- **Právní řád**
- **Ekonomické nástroje**
- **Sociální programy**
- **Nátlakové akce**
- **Masmédia**
- **Organizační struktury**
- **Veřejné slyšení**

OBJEKTY A SUBJEKTY SOCIÁLNÍ POLITIKY

- ▶ Za **objekty sociální politiky** jsou dnes považováni všichni občané dané země
- ▶ **Subjekty sociální politiky**
 - *Stát a jeho orgány*
 - *Zaměstnavatelé*
 - *Zaměstnavatelské, zaměstnanecké odborové orgány*
 - *Místní komunity, jejich orgány a instituce*
 - *Občanské iniciativy, dobročinné organizace, charitativní instituce*
 - *Círky*
 - *Občané, rodiny a domácnosti*

TYPY (MODELÝ) SP

- ▶ **Existuje několik různých typologií**

Členění dle Titmuse (1974):

- **Redistributivní typ**
- **Výkonový (korporativní) typ**
- **Reziduální typ**

VZTAH SP A HOPO

- ▶ **Pasivně** (SP je v pasivní roli)
- ▶ **Aktivně**: SP vytváří podmínky pro aktivaci a kultivaci lidského potenciálu